

Qeqertarsuup Atuarfiani avatangiisit pitsaanerusinnaasut

Immikkut atuartinneqartunut atuartitsiviit, nipilersortarfik, atuarfimmi atuakkanik atorniartarfik, pikkorissarsimanginnerillu Qeqertarsuarmi ilaatigut amigaataapput.

Qeqertarsuup Atuarfia 20-it missaannik amerlatigisunik ilinniartitsisoqarpoq. Taakkua atuartut 110-it missaanniittut ulluinnarni avatangiiseralugit atuartillugit sulisarput.

Taakkununga Qeqertarsuarmiu, Rosa-Marie Dahl, akuuvoq. Taanna ukiuni qulik-kaani arlalinni Qeqertarsuup Atuarfiani ilinniartitsisutut atorfeqarpoq. Meeqqat immikkut pisariaqartitsisut Qeqertarsuup Atuarfianiittut tamaasa taassuma maanna atuartittarpai. Tassa meeqqat MISI-mit immikkut atuartinneqartussatut nalilikkat.

- 1 klassinit 10 klassinut atuartut tamaani immikkut atuartittarpakka. Atuartut maanna tallimaapput. Init atuartitsiviit marluupput, angajullit nukarliillu avillugit atuartitsivinni sanileriinni atuartinneqartarput, Rosa-Marie Dahl oqarpoq.

Ilinniartitsisoq taanna misilittagaqarluartoq atuarfimmi atuartitsiinnarani aallatut aamma suliaqartarpoq. Tassa Qeqertarsuup Atuarfiani ilinniartitsisoqatigiit tatigisatut sinniisigalugu, TR-itut toqqagaraat. Tamannalu pillugu atuarfimmi suliffigisaani avatangiisit uani eqqartorneqassapput.

Rosa-Marie Dahl. Qeqertarsuup Atuarfiani TR-i. Assi: IMAK.

TR: Immikkut atuartut inissaat pitsaanerusariaqaraluarpoq

Immikkut atuartitsiviit marluk 1-3 klassit atuareernerminni ornittagaannut atavoq. Taama ukiuni kingullerni sisamanngulersuni ingerlasoqarpoq. Tamanna meeqqanut immikkut atuartinneqartunut pitsaaneq ajortoq, ilinniartitsisuat nassuiaavoq.

Atuareernerup kingorna ornittakkami sulusut ullaakkut suliaqartarput, takkuttarnerat meeqqanut immikkut atuartinneqartunut pitsaavallaanngitsumik kinguneqartartoq, ilinniartitsisoq oqaluttuarpoq.

- Inuit sungiusimanngisatik toqqissisimaffi-
giunnaartaramikkit. Paasinartunnguusar-

put. Kisianni tassa oqaannarluni allanngortis-
sinnaanngimmata naammagittartariaqarpu-
nga. Ukiut sisamassaaninngulerpoq taaman-
nak ingerlalluta.

- Imaannaanngittarnikooqaaq. Atuarfik ukiu-
ni taakkunani pingasunik assigiinngitsunik pi-
sortaqarpoq. Aaqqiisoqarnissaanik nerior-
sorneqartaraluarpugut nikissanatalu. Meeq-
qat pisinnaatitaaffii, atuartut sinniisaanni,
elevrådini, Nakuusartitsisarninnilu sammini-
korujussuugakkit nammineq aamma suka-
taarutigisorujussuunikuugaluarpakka.

Atuartut ukua immikkut pisariaqartitsisut
pillugit atu- areernerup kingorna ornittagaq
peerlugu al- lamut nuuttariaqaraluartoq
isumaqarpunga, Rosa-Marie Dahl oqarpoq.

Taassuma oqarnera naapertorlugu Kommu-
ne Qeqertaliup atuartut atuareernerminni
allami ornittagartaarnissaat neriorsuutigere-
eraluarpaa.

- Tamanna qineqqusaarnerit tamaasa tusar-
tualerparput. Piviusortaa lu takkutissanani.
Neriuppunga qanittumi taanna piviusun-
ngussasoq, Rosa-Marie Dahl oqarpoq.

Taanna aamma isumaqarpoq atuarfiup
atuareernerullu kingorna ornittakkap
ataatsimoornerat immikkut pisariaqartitsi-
sunuinnaq pitsaanngitsoq. Aammali 1-3 klas-
sinut atuareernerup kingorna ornikkamik
atuisunut.

- Meeqqat ilaat ullaamit angajoqqaami sul-
i nerat tamaat atuarfik qimanneq ajorpaat.
Atuakatannermut atuarfimmiikatannermul-
luunniit tamanna aamma peqqutaataasin-
naavoq, Rosa-Marie Dahl oqarpoq.

Inissameerpoq

Qeqertarsuarmi meeqqat atuarfiat aamma
inissanik amerlanerusunik pisariaqartitsivoq.

Atuareernerup kingorna ornittakkatut maan-
na atorneqartoq nipilersornermik meeqqa-
nut siornatigut atuartitsiviusarpoq.

Nipilersortarfimmik inissaalatsisoqarmat
atuartut maanna nipilersorsinnaanngillat.

- Nipilersorneq nipilersortarfimmillu peqar-
nissaq pingaarutilerujussuugaluarpoq.

Nalunngilara meerarpassuit nipilersornermik
soqutigisallit, kisianni periarfissinneqanngil-
lat. Inissaqannginnamik, Rosa-Marie Dahl
oqarpoq.

Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaat pillugu
Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat,
maanna atuuttoq, naapertorlugu meeqqat
atuarfianni atuartut tamarmik, tassa nukar-
liit, akulliit angajulliillu alloriarfianniittut
nipilersornermik periarfissaqartussaapput.

Atuarfimmi ini atuartitsivik ataaseq aamma
atorneqanngilaq. Oqummik pasillugu toq-
qorsivittut ilitsiviuvoq. Oqoqarnerani sul-
i qulakkeerneqanngilaq.

Atuakkanik atorniartarfeqanngitsoq

Qeqertarsuup atuarfiani amigaatit, naluna-
arut naapertorlugu pigineqartussaagaluit,
pigineqanngitsut taakkuinnaanngillat.

Meeqqammi atuarfiat ukiut tallimat missaa-
sa matuma siornatigut atuakkanik atorniartar-
feeruppoq, maannalu sul-
i peqanngilaq.

- Nassuiaanneqarnikuunngilagut sooq taama
aalajangertoqarsimanersoq.

Ilinniartitsisutulli ilisimavarput atuartut ta-
marmik atuarfimmut atasumik atuakkanik

Atorniarsinnaanissamut periarfissaqartussaasut. Paasitinneqarnikuunnginnerput iluaappoq, Rosa-Marie Dahl nassuiaavoq.

Atuakkanillu meeqqat angerlaassillutik atortarnikuunertik maqaasillugu oqaasinguisartut ilinniartitsisoq aamma oqarpoq.

Ilinniartitsisullumi aamma assersuusiornissaminni atuartunulluunniit atuarnep na-laani paasiuminarsaanissaminni atuakkat ujariatsisarpaat.

- Taakkua atuagarpasuit sumiinnerisut naluakka. Sumiinnerinik ilisimatinneqarnikuunngilagut, Rosa-Marie Dahl oqarpoq.

Atuafik pillugu Inatsisartut inatsisaat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat, maanna atuuttoq, naapertorlugu atuafinni ataasiakkaani tamani atuakkanik atorniartarfinnik pilersitsisoqassaaq. Tamannali Qeqertarsuup Atuafiani ukiuni arlalinngortuni pingilaq.

- Atuafinni atuakkanik atorniartarfiit siunertaraat, atuafiup siunertaata siuarsarneqarnissaanut ilinniartitsinermini atuafimmi atuartunut ilinniartitsisunullu atortussanik pissaqartitsissalluni. Tamatumalu saniatigut atuafinni atuakkanik atorniartarfiit atuartut sunngiffimminni soqutigisaat naatsorsuutigissavaat taamatullu ilinniartitsisut perorsaneq pillugu tarnillu pissusaanik nalunngissanik ingerlaqataajuarnissaminnut pisariaqartitaanik atuagassaqartittuartaassallugit, nalunaarummi taama allassimasoqarpoq.

Atortunik pigineqartussanik peqarput – ilisimasaqanngillalli

Sullivinni avatangiisit pitsaasuunissaat

Qeqertarsuarmi atuafik talerpiup tungaaniippoq. Assi: IMAK.

pitsanngorsartuarnissaallu sumiluunniit suli-sitsisunit pingartinneqarluni oqariartuutigin eqakkajuppoq.

Qeqertarsuup atuafiani uummammut aallartitsissummik iikkami nivingasoqarpoq. Atorneqartussanngussagaluarpalli iliuusissalatsinissaq takorloorneqarsinnaavoq.

- Atuafipput uummatinut aallartitsissummik peqarpoq. Sulisulli taassuma atornissaa pillugu pikkorissarneqarnikuunngillat. Ataatsilluunniit naluaa qanoq atussallugu. Saaffiginnissutigereernikuugaluarpara, ukioq atuafiusoq maanna naajartulerporaasiit, sulili akissutissarsinngilanga, Rosa-Marie Dahl oqarpoq.

Atuafik ikuallalissagaluarpat iliuusissat misilinneqarneq ajortut

Taassuma aamma ikuallattoqalissagaluarpat qanoq iliornissamik misiliineq qanga kingulermik pinersoq eqqaamanngilaa.

- Ukiut arlalinngorput. Atualerlaajusartut eqqarsaatigalugit isumaqarpunga ukiut tamaasa taanna misilinneqartaruni isumannaallisaaneq eqqarsaatigalugu pitsaanerpaassasoq, Rosa-Marie Dahl isummerpoq.

Qeqertarsuup Atuarfia pisortassarsioqqittoq Qeqertallip Kommuniata nittartagaani allagarsiussaavoq. Pisortap tullia maanna pisortaagallartuullunilu pisortap tulliatut sulivoq.

- Ilinniartitsisoqatigiisugut ulluinnaat ingerlatinniarlugit ilungersorpugut.

Ataasiinnarluunniit ilorrisimaarluni eqqisseqqinnaarlunilu sulinngilaq, Rosa-Marie Dahl naggasiivoq.

Qeqertarsuullu Atuarfiani ilinniartitsisoqatigiit, 20-it missaanniittut, suleqatigiilluartut, TR-iat isumaqarpoq.

Ilinniartitsisumi aaqqissuisoqarfiup apersorneqartup saaffiginnittarsimagaluarnini pillugu oqaaseqarnera uppersaatsissaqartinngilaa. Apersorneqartulli misigisani nammineq oqaluttuari.

Arbejdsmiljøet i Qeqertarsuup Atuarfia kan forbedres

I Qeqertarsuaq er der blandt andet behov for specialundervisningslokaler, et musiklokale, et skolebibliotek og flere kurser

Qeqertarsuup Atuarfia har omkring 20 lærere, der tager sig af den daglige undervisning af ca. 110 elever.

En af dem er Rosa-Marie Dahl fra Qeqertarsuaq. Hun har været lærer på Qeqertarsuup Atuarfia i flere årtier. I dag underviser hun alle elever med særlige behov, det vil sige de elever, som MISI har henvist til specialundervisning.

- Jeg underviser specialundervisningselever fra 1. til 10. klasse. I dag er der fem elever. Der er to undervisningslokaler, således at de ældste og de yngste elever undervises adskilt, lokalerne ligger ved siden af hinanden, fortæller Rosa-Marie Dahl.

Den erfarne lærer arbejder ikke kun som underviser på skolen, men udfører også andre opgaver. Hun er også valgt af lærerne som tillidsrepræsentant på Qeqertarsuup Atuarfia. Derfor vil arbejdsmiljøet på skolen blive behandlet nærmere her.

Qeqertarsuup Atuarfia. Foto: IMAK.

TR: Specialundervisningselevernes lokaler kan forbedres

De to specialundervisningslokaler hænger sammen med skolefritidsordningen for 1.-3. klasse. Det har fungeret sådan i snart 4 år. Det er ikke hensigtsmæssigt for specialklasseeleverne, forklarer læreren.

Personalet på fritidsordningen møder ind om morgenen, hvilket ifølge læreren har en negativ effekt på børn, der har behov for særlig undervisning.

- De føler sig ikke trygge ved mennesker, de ikke kender godt, hvilket er fuldt ud forståeligt. Men eftersom det ikke kan ændres bare ved at sige det, må jeg lære at acceptere det. Der er snart gået 4 år på den måde.

- Det har til tider været hårdt. I samme periode har skolen haft tre forskellige ledere. Vi bliver lovet løsninger, men intet ændrer sig. Vi har haft meget fokus på børns rettigheder i elevrådet og i forbindelse med Nakuusa-arrangementer, ligesom jeg personligt har kæmpet meget for dem. Jeg mener, at skolefritidsordningen bør flyttes til et andet sted af hensyn til specialundervisningseleverne, siger Rosa-Marie Dahl.

Ifølge Rosa-Marie Dahl har Kommune Qeqertalik lovet at finde en ny placering til skolefritidsordningen.

- Det hører vi hver gang, der er valgkamp. Men det bliver aldrig realiseret. Jeg håber, det snart bliver en realitet, udtaler Rosa-Marie Dahl.

Hun mener også, at lokalefællesskabet mellem skolen og skolefritidsordningen har negative konsekvenser for andre end specialeleverne. 1.-3. klasserne, som kommer i fritidsordningen, bliver også påvirket.

- Nogle børn forlader ikke skolen fra morgenen, til forældrene får fri fra arbejde. Dette kan også være en medvirkende årsag til skoletræthed eller til, at eleverne bliver trætte af at opholde sig på skolen, siger Rosa-Marie Dahl.

Mangel på lokaler

Der er også mangel på lokaler i Qeqer-

tarsuup Atuarfia.

Den nuværende skolefritidsordning har lokaler i det tidligere musiklokale. Da der mangler et musiklokale er børnene i dag afskåret fra at udøve musik.

- Musik samt at have adgang til et musiklokale er ellers meget vigtigt. Jeg ved, at mange børn interesserer sig for musik, men de har ingen muligheder i dag, fordi de ikke har lokaler til det, siger Rosa-Marie Dahl.

I følge den nugældende folkeskolelov skal alle elever i samtlige trin, dvs. både i yngste-, mellem- og ældstetrinnet, have adgang til undervisning i musik.

Der er også et undervisningslokale på skolen, der ikke anvendes. På grund af mistanke om skimmelsvamp, benyttes lokalet som lagerrum i dag. Men om der virkelig er tale om skimmelsvamp, er endnu ikke bekræftet endeligt.

Ingen skolebibliotek

Manglerne på Qeqertarsuup Atuarfia, som i henhold til lovgivningen ellers skal forefindes, begrænser sig ikke til ovennævnte. Skolebiblioteket blev nemlig lukket for ca. 5 år siden, og der er ikke blevet etableret et nyt.

- Vi har aldrig fået en forklaring på hvorfor den beslutning blev taget. Alle lærerne ved bare, at eleverne skal have adgang til et skolebibliotek. Det er frustrerende, at vi ikke er blevet orienteret, forklarer Rosa-Marie Dahl.

Læreren fortæller også, at børnene ofte fortæller, at de savner muligheden for at låne bøger med hjem.

Lærerne savner også muligheden for at eksemplificere undervisningen eller gøre undervisningen lettere forståelig for eleverne.

- Jeg ved ikke, hvor alle bøgerne er henne. Vi er ikke blevet orienteret om, hvor de er, fortæller Rosa-Marie Dahl.

I følge gældende lovgivning vedrørende folkeskolen skal der etableres et skolebibliotek på hver skole. Dette har ikke været tilfældet på Qeqertarsuup Atuarfia i næsten 5 år.

- Formålet med skolebibliotekerne er at støtte skolens formål ved at forsyne elever og lærere med ressourcer til undervisningen. Derudover skal skolebibliotekerne tage hensyn til elevernes fritidsinteresser og samtidig sikre, at lærerne har adgang til relevant litteratur inden for pædagogik og psykologi. Sådan står der bekendtgørelsen.

De har obligatorisk udstyr – men ingen kender til brugen af dem

Arbejdsgiverne taler ofte om vigtigheden af gode arbejdsmiljøforhold og løbende forbedringer af disse.

Qeqertarsuup Atuarfia har en hjertestarter hængende på en væg. Men når man står i en situation, hvor den for alvor skal bruges, er det sandsynligt, at man vil stå fuldstændig handlingslammet.

- Vores skole har en hjertestarter. Men per-

sonalet er ikke blevet instrueret i brugen af den. Ikke en eneste aner, hvordan den skal bruges. Jeg har allerede rettet henvendelse om det, men nu nærmer skoleåret sig sin afslutning igen, og jeg har stadig ikke modtaget svar, siger Rosa-Marie Dahl.

Der har ikke været brandøvelse

Hun kan heller ikke huske, hvornår der sidst har været brandøvelse.

- Det drejer sig om flere år. Med tanke på de nye elever mener jeg, at det vil være bedst for sikkerheden, hvis der var en brandøvelse hvert år, udtaler Rosa-Marie Dahl.

Det fremgår af kommunens hjemmeside, at Qeqertarsuup Atuarfia søger en skoleinspektør. Viceskoleinspektøren fungerer nu som skoleinspektør samtidig med at passe arbejdet som viceskoleinspektør.

- Som lærergruppe arbejder vi hårdt for at få hverdagen til at fungere. Ikke en eneste af os arbejder i ro og mag, afslutter Rosa-Marie Dahl.

Tillidsrepræsentanten på Qeqertarsuup Atuarfia mener, at lærergruppen på ca. 20 har et godt samarbejde.

Redaktionen af Ilinniartitsisoq har ikke kunnet verificere interviewpersonens udtalelser om forgæves henvendelser. Interviewpersonen har her fortalt om egne oplevelser.

Kattuffiup allaffia. Assi: IMAK.

Tatigisatut sinniisup kingoraartissaa

Tatigisatut sinniisup kingoraartissaa ulluinnarni tatigisatut sinniisup suliaanut atasunik pisussaaffeqanngilaq.

IMAK-imit isumaqarpugut pitsaassasoq suliffeqarfimmi tatigisatut sinniisussamik qinersilernermi qinigaasup suliassai pisussaaffiilu eqqartorneqartarnissaat aammalu erseqqissaatigalugu tatigisatut sinniisup taarserneqarallannerani taarserneqavinneraniluunniit aatsaat tatigisatut sinniisup kingoraatissaa atuuffeqalertartooq.

Tatigisatut sinniisup sinniisoqarnermut isumaqatigiissutit naapertorlugit suliassani isumagissavai aammalu ilaasortat sinnerlugit IMAK-ip siulersuisuinut attaveqaatit inissisimalluni.

IMAK-ip ileqqoreqqusaani ima allassimavoq:

“§ 8 Tatigisatut sinniisoq inullu attaveqaat

Suliffeqarfinni tamani, kattuffiup aaqqissugaaffiata ataaniittuni, ukiuni akunnattunik kisitsisitalinni suliffeqarfimmi ilaasortat akornanni tatigisatut sinniisumik kingoraartissaanillu qinersisoqartassaaq tatigisatut

sinniisoqarnermut isumaqatigiissutit qaqugukkulluunnit atuuttut tunngavigalugit. Ilaasortat pisortatut atuuffeqanngitsut kisimik qinigaassinnaapput.

Imm. 2. Tatigisatut sinniisup/ kingoraartissap suliassani tatigisatut sinniisoqarnermut isumaqatigiissutit naapertorlugit isumagissavai. Tatigisatut sinniisup aammattaaq suliffeqarfigisamini ilaasortat siulersuisunik suleqateqarnerat isumagisassavaa.”

Tatigisatut sinniisoqarnermut isumaqatigiissutit § 3-ani allassimavoq tatigisatut sinniisup kingoraartissaanik qinersisoqarsinnaasoq taamatullu qinigaq tatigisatut sinniisup peqannginnerani taamaatinneraniluunniit tatigisatut sinniisutut atuutilissaaq.

Tatigisatut sinniisup kingoraartissaa tatigisatut sinniisup soraarsinneqarsinnaaneranut immikkut pisinnaatitaaffeqarfiusumut tatigisanut sinniisoqarnermut isumaqatigiissummi § 10 malillugu aamma inissisimavoq.

Tatigisatut sinniisut kingoraatissaat tiiminik pisanngillat kingoraartissatullu inissisiminnerminni sulinngiffeqarnissamut aamma pisinnaatitaaffeqanngillat.

Suppleant for TR

Suppleanten for tillidsrepræsentanten har ingen daglige forpligtelser i forhold til opgaverne som tillidsrepræsentant. IMAK anbefaler, at tillidsrepræsentantens opgaver og pligter bliver diskuteret i forbindelse med valget af en tillidsrepræsentant på de enkelte arbejdspladser.

Det understreges, at suppleanten først træder i funktion fra det tidspunkt, hvor vedkommende midlertidigt eller permanent tiltræder som tillidsrepræsentant. Tillidsrepræsentanten udfører sine opgaver i henhold til TR-aftalen og fungerer som kontaktperson til IMAK's bestyrelse på vegne af medlemmerne.

I IMAK's vedtægter står følgende:

“§ 8 Tillidsrepræsentant og kontaktperson

Ved hver institution under organisationens organisationsområde vælges i ulige år en tillidsrepræsentant og en suppleant for den-

ne blandt medlemmerne på institutionen efter de til enhver tid gældende tillidsrepræsentantaftaler. Valgbare er kun medlemmer, der ikke har ledelsesfunktioner.

Stk. 2. Tillidsrepræsentanten/suppleanten varetager sine opgaver i henhold til tillidsrepræsentantaftalen.”

I aftalen om tillidsrepræsentanter står der i § 3, at der kan vælges én suppleant for tillidsrepræsentanten, og at denne i tillidsrepræsentantens fravær eller fratræden indtræder som tillidsrepræsentant.

Suppleanten for tillidsrepræsentanten er omfattet af de særlige bestemmelser om afskedigelse af en tillidsrepræsentant, som beskrives i § 10 i aftalen om tillidsrepræsentanter.

Suppleanterne for tillidsrepræsentanterne får ikke tildelt ekstra timer og har heller ikke ret til at få fri til udførelsen af opgaver som suppleant for tillidsrepræsentanterne.

Aaqqissuisoqarfik/Redaktion

Elna Heilmann. Akisussaalluni aaqqissuisoq. Ansvarshavende redaktør.

Andreas Wille. Tusagassiortoq. Journalist.

Simon Lennert IMAK-ip allaffeqarfianit. IMAK's sekretariatet.